

EXPUNERE DE MOTIVE

Secțiunea 1

Titlul proiectului de act normativ

Lege pentru aderarea României la Acordul de cooperare între Comunitatea Europeană și statele sale membre, pe de o parte și Confederația Elvețiană, pe de altă parte, în vederea combaterii fraudei și a oricărei alte activități ilegale în detrimentul intereselor financiare ale acestora, semnat la Luxemburg la 26 octombrie 2004.

Secțiunea a 2-a

Motivul emiterii actului normativ

1. Descrierea situației actuale

Potrivit art.6 alin.(2) din Actul privind condițiile de aderare a Republicii Bulgaria și a României și adaptările tratatelor pe care se întemeiază Uniunea Europeană anexă la Tratatul dintre Regatul Belgiei, Republica Cehă, Regatul Danemarcei, Republica Federală Germania, Republica Estonia, Republica Elenă, Regatul Spaniei, Republica Franceză, Irlanda, Republica Italiană, Republica Cipru, Republica Letonia, Republica Lituania, Marele Ducat al Luxemburgului, Republica Ungară, Republica Malta, Regatul Țărilor de Jos, Republica Austria, Republica Polonă, Republica Portugheză, Republica Slovenia, Republica Slovacă, Republica Finlanda, Regatul Suediei, Regatul Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord (state membre ale Uniunii Europene) și Republica Bulgaria și România privind aderarea Republicii Bulgaria și a României la Uniunea Europeană, semnat de România la Luxemburg la 25 aprilie 2005, ratificat prin Legea nr.157/2005, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.465 din 1 iunie 2005, România se angajează să adere la acordurile sau convențiile încheiate sau semnate de către Comunitate și state membre cu un stat terț.

Acordul de cooperare între Comunitatea Europeană și statele sale membre, pe de o parte și Confederația Elvețiană, pe de altă parte, în vederea combaterii fraudei și a oricărei alte activități ilegale în detrimentul intereselor financiare ale acestora a fost semnat pe data de 26 octombrie 2004 în cadrul Consiliului de la Luxemburg. Acordul se înscrie într-o serie de convenții negociate cu Elveția în diferite domenii între 1998 și 2004.

Negocierile privind acordul de cooperare pentru combaterea fraudei au demarat în luna iulie 2001, în același timp cu negocierile altor opt acorduri sectoriale. Ele s-au finalizat în iulie 2004 și toate cele nouă acorduri au fost semnate pe data de 26 octombrie 2004. Deoarece acordul de cooperare pentru combaterea fraudei este un acord mixt, el a fost semnat atât de Comunitatea Europeană, cât și de cele 25 de state membre.

Acordul reprezintă un instrument extrem de important în lupta împotriva fraudei la nivel european, prin strângerea relațiilor dintre Comunitatea Europeană și statele sale membre, pe de o parte și Confederația Elvețiană, pe de altă parte, prin combaterea eficientă a activităților ilegale ce afectează interesele lor financiare și consolidarea asistenței administrative în domeniu.

România a devenit stat membru al Uniunii Europene la data de 1 ianuarie 2007, iar conform articolului 47 din Acord, orice stat care devine membru al Uniunii Europene poate să devină parte contractantă la prezentul acord. Acordul nu a intrat încă în vigoare.

2. Schimbări preconizate

Acordul este alcătuit din patruzeci și opt de articole, grupate în patru titluri, răspunzând următoarelor obiective: eficientizarea luptei împotriva fraudei și a altor activități ilegale ce aduc atingere intereselor financiare ale părților contractante; întărirea asistenței administrative în domeniu; extinderea ajutorului judiciar reciproc în numeroase cazuri de fraudă, în mod special de contrabandă și evaziune fiscală indirectă; recunoașterea importanței luptei împotriva spălării banilor.

Titlul I fixează condițiile generale.

Se precizează că acordul privind lupta împotriva fraudei se referă la prevenirea, descoperirea, investigarea și sancționarea fraudei și a altor activități ilegale care aduc atingere intereselor financiare ale părților contractante (art.2). Cooperarea instituită în materie administrativă și judiciară nu poate fi refuzată decât în anumite situații, cum ar fi în cazuri de importanță minoră (art. 3), sau în cazurile care ar aduce atingere suveranității, securității sau ordinii publice unui stat contractant (art.4). Informațiile sau probele transmise sau primite în baza acestui acord sunt confidențiale.

Modalitățile asistenței administrative fac obiectul Titlului II.

Este menționat în mod expres că părțile contractante își acordă asistență reciprocă pentru combaterea activităților ilegale, care fac obiectul acestui acord, în mod special în operațiunile de prevenire și descoperire a acestora (art.8). Acordul precizează drepturile și obligațiile părților în domeniul asistenței administrative, cum ar fi: agenții desemnați de partea care a cerut efectuarea anchetei pot fi prezenți alături de cei ai părții co-contractante, nefiind necesar consimțământul persoanei sau agentului economic anchetat (art.16) sau agenții economici au obligația să colaboreze în cazul existenței unei cereri de asistență administrativă.

Textul prevede în același timp și posibilitatea unei asistențe administrative spontane, precum și efectuarea unor operațiuni comune transfrontaliere în situația unor eventuale pierderi financiare. Autoritățile părților contractante au posibilitatea creării, de comun acord, de echipe speciale comune de anchetă (art.22).

Tot în domeniul asistenței administrative este prevăzută posibilitatea detașării unor agenți de legătură între statele contractante, aceștia având rolul de a oferi asistență și consultanță în domeniul solicitat. La cererea unei părți, partea solicitată poate trece la recuperarea creanțelor care fac obiectul prezentului acord, procedând ca în cazul propriilor creanțe.

Titlul III al acordului este consacrat asistenței judiciare reciproce.

Încă de la începutul acestui titlu se precizează că dispozițiile mai favorabile ale altor acorduri bilaterale sau multilaterale încheiate între părțile contractante nu sunt afectate (art. 25). dispozițiile acestui titlu completând prevederile Convenției europene de asistență judiciară în materie penală din 20 aprilie 1959 și Convenției europene privind spălarea, descoperirea, sechestrarea și confiscarea produselor infracțiunii din 8 noiembrie 1990. Transmiterea cererilor de asistență juridică poate fi efectuată în mod direct între autoritățile judiciare, dar există și posibilitatea transmiterii între autoritățile administrative centrale. Ca regulă, părțile contractante își vor trimite documentele procedurale referitoare la activitățile ilegale ce fac obiectul acestui acord, prin poștă. În limitele dreptului intern al părților contractante, pot fi luate măsurile asigurătorii necesare menținerii unei situații existente, protejării unor interese legale sau a unor dovezi. Reprezentanții autorității statului care a emis cererea de asistență reciprocă, pot fi autorizați să asiste la punerea ei în practică.

Acordul prevede posibilitatea cererii între statele contractante de informații din domeniul financiar și bancar (identificarea titularilor de conturi bancare, tranzacții și operațiuni bancare, supravegherea operațiunilor bancare efectuate dintr-un cont determinat).

Dispozițiile finale care fac obiectul Titlului IV stabilesc înființarea unui Comitet Mixt, responsabil de aplicarea acordului (art. 39). Printre atribuțiile acestuia se numără și rezolvarea diferendelor care pot apărea în legătură cu interpretarea și aplicarea acordului.

Odată cu aderarea la acest acord, România are obligația de a desemna una sa mai multe unități centrale competente să prelucreze cererile de asistență administrativă formulate în temeiul prezentului acord.

Departamentul pentru Lupta Antifraudă – DLAF din cadrul Cancelariei Primului-Ministru asigură, sprijină sau coordonează, după caz, îndeplinirea obligațiilor ce revin României privind protecția intereselor financiare ale Comunității Europene, în conformitate cu prevederile art. 280 din Tratatul de instituire a Comunității Europene, deținând calitatea de instituție de contact cu Oficiul European de Luptă Antifraudă (OLAF) din cadrul Comisiei Europene.

Departamentul efectuează controlul obținerii, derulării și utilizării fondurilor provenite din asistența financiară acordată României de Uniunea Europeană și a efectuat deja controale în echipe comune cu OLAF. De asemenea, DLAF asigură și facilitează cooperarea dintre instituțiile naționale implicate în lupta împotriva fraudei în România, precum și între acestea și Oficiul European de Luptă Antifraudă și autoritățile și instituțiile publice relevante din celelalte state membre ale Uniunii Europene, având calitatea de coordonator național al luptei antifraudă.

Având în vedere domeniul de aplicare al acestui Acord, obligațiile de decurg din aderarea la acesta, precum și competențele Departamentului pentru Lupta Antifraudă – DLAF în domeniul protecției intereselor financiare ale Uniunii Europene, este necesară desemnarea DLAF drept unitate centrală în România.

Secțiunea a 3-a

Impactul socioeconomic al proiectului de act normativ

1. Impactul macroeconomic

Prezentul proiect de act normativ nu are impact macroeconomic.

2. Impactul asupra mediului de afaceri

Prezentul proiect de act normativ nu are impact asupra mediului de afaceri.

3. Impactul social

Prezentul proiect de act normativ nu are impact social.

4. Impactul asupra mediului

Prezentul proiect de act normativ nu are impact asupra mediului.

Secțiunea a 4-a

Impactul financiar asupra bugetului general consolidat, atât pe termen scurt, cât și pe termen lung (5 ani)

Prezentul proiect de act normativ nu are impact asupra bugetului general consolidat, atât pe termen scurt, cât și pe termen lung.

Secțiunea a 5-a

Efectele proiectului de act normativ asupra legislației în vigoare

1. Proiecte de acte normative suplimentare

Potrivit art.25 pct.1 din Acord, Titlul III al acestuia privind asistența judiciară reciprocă completează Convenția europeană de asistență judiciară în materie penală, adoptată la Strasbourg la 20 aprilie 1959, ratificată prin Legea nr.236/1998, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.492 din 21 decembrie 1998, precum și Convenția europeană privind spălarea, descoperirea, sechestrarea și confiscarea produselor infracțiunii, încheiată la Strasbourg la 8 noiembrie 1990, ratificată prin Legea nr.263/2002, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.353 din 28 mai 2002.

Nu este necesară elaborarea altor acte normative pentru implementarea eficientă a acestui proiect de act normativ.

2. Compatibilitatea proiectului de act normativ cu legislația comunitară în materie

Prezentul proiect de act normativ nu transpune și nici nu implementează un act comunitar.

3. Decizii ale Curții de Justiție a Comunităților Europene și alte documente

Prezentul proiect de act normativ nu cuprinde prevederi care ar putea încălca deciziile Curții de Justiție a Comunităților Europene sau alte acte adoptate de instituțiile Uniunii Europene.

4. Evaluarea conformității cu legislația comunitară

Nu este cazul. Acordul face parte din acquis-ul comunitar

5. Alte acte normative și/sau documente internaționale din care decurg angajamente

Potrivit art.6 alin.(2) din Actul privind condițiile de aderare anexă la Tratatul de aderare a României la Uniunea Europeană, ratificat prin Legea nr.157/2005, România se angajează să adere la acordurile sau convențiile încheiate sau semnate de către Comunitate și state membre cu unul sau mai multe state terțe sau cu o organizație internațională .

Secțiunea a 6-a

Consultările efectuate în vederea elaborării proiectului de act normativ

1. Informații privind procesul de consultare cu organizațiile neguvernamentale, institute de cercetare și alte organisme implicate

Nu este cazul.

2. Consultările organizate cu autoritățile administrației publice locale, în situația în care proiectul de act normativ are ca obiect activități ale acestor autorități, în condițiile Hotărârii Guvernului nr.521/2005 privind procedura de consultare a structurilor asociative ale autorităților administrației publice locale la elaborarea proiectelor de acte normative

Nu este cazul.

3. Consultările desfășurate în cadrul consiliilor interministeriale, în conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului nr.750/2005 privind constituirea consiliilor interguvernamentale permanente

Nu este cazul.

4. Informații privind avizarea de către Consiliul Legislativ, Consiliul Suprem de Apărare a Țării, Consiliul Economic și Social, Consiliul Concurenței sau Curtea de Conturi

Consiliul Legislativ a avizat favorabil proiectul de lege, prin avizul 1343 din 3 octombrie 2007.

Secțiunea a 7-a

Activități de informare publică privind elaborarea și implementarea proiectului de act normativ

1. Informarea societății civile cu privire la necesitatea elaborării proiectului de act normativ

Prezentul proiect de act normativ este publicat pe pagina de Internet a Departamentului pentru Lupta Antifraudă, respectând prevederile legale în vigoare cu privire la transparența decizională și accesul la informațiile de interes public.

2. Informarea societății civile cu privire la eventualul impact asupra mediului în urma implementării proiectului de act normativ, precum și efectele asupra sănătății și securității cetățenilor sau diversității biologice

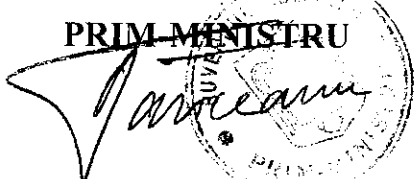
Nu este cazul.

Secțiunea a 8-a

Măsuri de implementare

1. Măsurile de punere în aplicare a proiectului de act normativ de către autoritățile administrației publice centrale și/sau locale – înființarea unor noi organisme sau extinderea competențelor instituțiilor existente

Având în vedere cele prezentate mai sus, a fost elaborat proiectul de lege anexat, pe care vă rugăm să-l aprobați.

PRIM-MINISTRU

CĂLIN POPESCU - TĂRICEANU